

Weidegang in combinatie met automatisch melken en voeren lijkt op voorhand misschien geen vanzelfsprekende combinatie. Maar samen met Lely schrijft Veeteelt hoe het heel goed functioneert bij melkveebedrijf Labora op Texel.

Serene rust in Texelse robotstal met weidegang

Automatisch voeren en melken zorgt voor rust in de stal en goede prestaties van de koeien op Ijsboerderij Labora op Texel. De combinatie met beweiding is een lastige op de kurkdroge eilandgrond. De hoogproductieve koeien blijven daarom binnen. Na 100 dagen lactatie mogen ze de wei in.

Drie robots melken de 100 koeien bij Ijsboerderij Labora op Texel. En vijf keer per dag voorziet de Lely Vector het vee van vers voer. De circa 35 hoogproductieve koeien blijven binnen. Zodra ze boven de honderd dagen in de lactatie zitten, mogen ze weiden, dag en nacht als ze willen. Voor deze deeltijdweidegang krijgt het bedrijf van FrieslandCampina een kleine plus op de melkprijs.

Piet Rodenburg (69), nestor van het bedrijf, had graag gezien dat er nu 160 koeien op de drie melkrobots hadden gelopen. Daar was de ruime MDV-stal met melkrobots, automatisch voersysteem en twee luchtwassers in

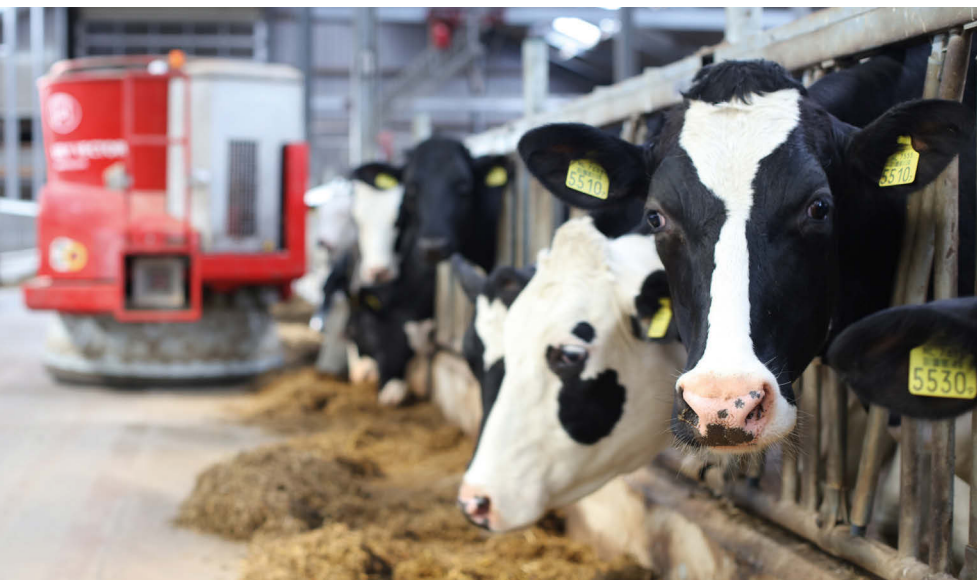
Automatisch voeren wordt gecombineerd met weidegang voor de oudmelkte koeien

2016 ook op gefinancierd. Maar het fosfaatreductieplan maakte dit onmogelijk. Circa 30 koeien en nog eens 30 stuks jongvee moesten worden geruimd. 'Het is dat we een goed lopende ijsboerderij hebben, anders hadden we financieel nu een probleem gehad', zegt hij.

Dat 'probleem' valt volledig in het niet bij wat er in 2017 ook gebeurde. Kort na de open dag op 29 april kreeg Piets zoon Christiaan, die eigenaar was van het bedrijf, te horen dat hij ongeneeslijk ziek was. Op dinsdag 12 september 2017 overleed Christiaan op 44-jarige leeftijd. Sindsdien zet de familie de schouders eronder om het bedrijf voort te zetten voor Christiaans kinderen Mylène (17) en Dennis (14). De melkveetak wordt nu gerund door bedrijfsleider John van Schaik (42), een goede vriend van Christiaan. Piet Rodenburg verleent nog dagelijks hand- en spandiensten.

Flexibel en efficiënt

Het is juli 2018 en Rodenburg en Van Schaik lopen door de stal, samen met Erik Jan Eveleens van Lely Center Delta. Hij is verkoper en serviceman in één en als eilander snel ter plekke bij storingen of vragen over een van de automatische systemen. Van Schaik bestempelt het automatisch voeren van Lely als 'prachtig systeem'. Geen bunkers, een kraan die de voerrobot laadt en een robot die op een accu in plaats van een rail de stal ingaat. In de voerkeuken staan zes ruwvoersoorten, met zeven plekken per voersoort. Drie kleine silo's voorzien de Vector van mineralen, buiten staat een silo met soja en een met een mais-tarwemeel. Hoogproductief, laagproductief, vaarzen, droge koeien, jongvee, elke groep krijgt z'n eigen op maat gemaakte rantsoen. 'En de hele dag door vers. Dat alles zorgt voor een hogere voerefficiëntie', merkt Van Schaik.

Piet Rodenburg, Jan van Schaik en Erik Jan Eveleens

Automatisch voeren en melken wordt gecombineerd met weidegang voor de oudmelkte koeien. 'De hoogproductieve koeien ook laten weiden, we zouden het best willen. Maar dan kun je de huidige productie van 42 liter per dag vergeten. In juni en juli groeit hier geen spriet', zegt Van Schaik. Het melkveebedrijf in De Cocksdoorp telt 56 hectare gras, 8 hectare maïs, 30 hectare natuurland en ligt op droogtegevoelige zandgrond waarvoor een beregeningsverbod geldt. 'Dat maakt volledige weidegang tot een redelijk kansloze exercitie', stelt hij. Het melkveebedrijf past standbeweiden toe. Er is 14 hectare weiland beschikbaar. Van Schaik begint in het voorjaar met beweiden op een blok van 4 of 5 hectare. Naarmate het seizoen vordert, wordt het blok groter. 's Zomers groeit er zo weinig gras dat de koeien dan alle 14 hectare tot hun beschikking hebben. 'In het voorjaar gaat het nog wel, dan nemen de koeien dagelijks nog zo'n 7 kilo droge stof uit gras op. Maar in de zomermaanden gaat er niet veel meer dan 2 kilo droge stof in, ook omdat de koeien bij te warm weer liever binnen blijven.'

Geen stressmomenten meer in de stal

Van Schaik: 'Voor het verse gras hoef je 's zomers niet te weiden. Toch vind ik het belangrijk. Het dagelijks strekken van de benen is goed voor de algehele gezondheid. En ja, ook omdat je voor de bezoekers van de ijsboerderij een beter verhaal hebt. Maar daar doe ik het niet in de eerste plaats voor.' Een voordeel van de grondsoort noemt Van Schaik dat de koeien vrijwel altijd tot december buiten kunnen lopen. Hij haalt de weidende koeien zowel 's morgens als 's middags even naar de stal. 'Voor controle, maar ook om ze voldoende maïs te laten vreten en om voldoende melkingen te halen.' Bij de weidende oudmelkte koeien bedraagt het aantal melkingen in de zomerperiode 2,8 per dag. De hoogproductieve koeien scoren 3,2 melkingen per dag.

Piet Rodenburg vertelt dat het plan was om zonder extra

personeel te groeien naar 150 koeien. Dat plus de arbeidsverlichting waren de belangrijkste redenen om te kiezen voor automatisch voeren. 'Christiaan en ik waren met z'n tweeën dagelijks een paar uur bezig met het vullen van en voeren met de mengwagen. Dit systeem zorgt voor arbeids- en brandstofbesparing.'

De gezondheid en prestaties van de koeien vormen voor Van Schaik de belangrijkste vooruitgang. Sinds het automatisch voeren met de nieuwe Lely Vector-installatie steeg de melkproductie met zo'n 1000 kilo per koe per jaar. De jaarproductie ligt op 10.500 met 4,30% vet en 3,45% eiwit. Van Schaik constateert dat er een bijna serene rust heerst in de stal. 'De koeien beschikken 24 uur per dag over vers voer en er zijn geen stressmomenten meer. Die heb je in een melkstal wel. Ik merk dat goed als ik tussen de koeien doorloop: ze blijven gewoon staan omdat ze weten: "De boer komt niet voor mij".'

Helft boeren op Texel melkt met robot

Eveleens vertelt dat ongeveer de helft van de 46 melkveehouders op Texel automatisch melkt. Drie boeren voeren automatisch met het Lely-systeem. Ter vergelijking: in Nederland melkt één op de vier boeren met een melkrobot en zijn er 105 melkveehouders die automatisch voeren met Lely. Wereldwijd zijn dat er zo'n 500. 'Op dit bedrijf ging de voerkeuken mee in de nieuwbouw. In bestaande stallen kun je ook kiezen voor een modulair systeem.' John van Schaik zegt: 'Ik kan nu alle tijd en aandacht aan de koeien geven. Dat betaalt zich terug.'

▲
In de zomermaanden is het erg droog op Texel en groeit er weinig gras

Helft omzet uit ijsboerderij

Ijsboerderij Labora is een toeristische trekpleister op Texel. Dagen met 1600 toeristen per dag zijn voor Labora geen bijzonderheid meer. In de stal hebben bezoekers op de vide uitzicht over de koeien. Op platen aan

de wand staat uitleg over het melkveebedrijf en de ijsmakerij. 'Dat robots koeien melken en voer geven, vinden burgers bijzonder', vertelt Piet Rodenburg. Bijna de helft van de omzet van Labora

komt inmiddels uit de ijsverkoop, terwijl slechts 1,5 procent van de jaarproductie van één miljoen kilo melk ijs wordt. Op jaarbasis wordt 65.000 liter ijs gemaakt.